

เรื่องของน้ำในหัวน้กการเมือง

เมื่อช่วงที่ผ่านมา คุณปรามathy ไม่กล้าคิด อ ดี ค อ ชิบ ดี กร ม ชลประทาน และปัจจุบันยังเป็นหนึ่งในคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารทรัพยากรน้ำ(กยน.) ได้ออกมาให้ข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำในปัจจุบันและพาตพังไปถึงการทำงานของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย(กบอ.)นั้น ความเห็นของท่านนับเป็นคุณูปการอย่างยิ่งต่อสถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เพราะท่านได้ชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการบริหารจัดการน้ำที่ผิดพลาด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการน้ำของประเทศในระยะต่อไป จะเห็นได้ว่า ประเด็นสำคัญที่ท่านกล่าวถึงสอดคล้องอย่างยิ่งกับความเห็นในบทความเรื่อง นักการเมืองไร้ภูมิปัญญา ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ที่ นสพ.แนวหน้า ได้เคยนำเสนอไปเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555

ถ้าท่านผู้อ่านยังจำได้จะเห็นว่า อุทกภัยในปีที่ผ่านมาเป็นเรื่องที่เกินความคาดหมายของหลายฝ่าย แต่ถ้าผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของรัฐบาล(นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง)มีความรอบรู้ในเรื่องอุตุวิทยามิทยาและอุทกวิทยาดีพอ ความผิดพลาดก็ควรจะน้อยกว่าที่เกิดขึ้น ความเสียหายทางเศรษฐกิจก็คงไม่มากถึง 1.44

๖ ที่แน่ๆ ปัญหาขณะนี้คือภัยแล้ง (ขณะนี้เรื่องน้ำท่วมยังไม่เป็นปัญหา) ทลายพื้นที่ขาดน้ำทำการเพาะปลูก ทากพื้นที่เกิดภัยแล้งนั้น อยู่บนเขตชลประทานก็คงต้องว่าใครไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องความผันแปรของธรรมชาติ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ในเขตชลประทานซึ่งไม่ควรขาดน้ำในฤดูแล้ง นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ต้องรับผิดชอบไปเต็มๆ เพราะเป็นผู้สั่งปล่อยน้ำทิ้งไปมากมายตั้งแต่ต้นปี ๑

ถ้านับตามบท ตามที่ธนาคารโลกได้ประเมินไว้ นั่นคือข้อเท็จจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ แต่เมื่อสถานการณ์เลวร้ายได้ผ่านพ้นไปแล้วหลายฝ่ายก็ทำใจและคาดหวังว่ารัฐบาลจะนำเหตุการณ์ที่ผ่านมาเป็นบทเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่จะตามมาในปีต่อไป แต่จนแล้วจนรอดก็ยังไม่เห็นรัฐบาลได้ทำอะไรให้พอเป็นที่ไว้วางใจได้ว่า ถ้าประเทศชาติต้องเผชิญกับวิกฤติเช่นนั้นอีก รัฐบาลจะแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าเดิม และในที่นี้จะขอยกตัวอย่าง 2-3 กรณี ดังนี้

กรณีแรกคือการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเรื่องน้ำมาจากต่างประเทศ (ทั้งจากประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศจีน) นับเป็นความอภัยยศอดสูเป็นอย่างยิ่งสำหรับเหล่าผู้เชี่ยวชาญของกรมชลประทานและ

หน้า

Naew Na
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: First Section/ภาพ-ข่าวสังคม
วันที่: จันทร์ 3 กันยายน 2555
ปีที่: 33 ฉบับที่: 11466
Col.Inch: 114 Ad Value: 85,500
หัวข้อข่าว: เรื่องของน้ำในหัวนักการเมือง

หน้า: 5(ล่างขวา)
PRValue (x3): 256,500
ศิลปะ: ขาว-ดำ

กรมทรัพยากรน้ำ รวมไปถึงอาจารย์และนักวิชาการด้านทรัพยากรน้ำของประเทศไทย เพราะไม่ได้อยู่ในสายตาของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันเลย และยิ่งเมื่อได้อ่านบทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศแล้ว ยิ่งน่าอดสูใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่มีอะไรใหม่และไม่มีอะไรที่ผู้เชี่ยวชาญของไทยไม่รู้ แต่ยังเชื่อได้ว่าหลายท่านรู้มากกว่านั้นเยอะ จะมีก็แต่เหล่านักการเมือง นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีของรัฐบาลนี้เท่านั้นที่ไม่รู้ไม่เข้าใจ (นี่คือการปล่อยไก่ตัวใหญ่) และนับเป็นความผิดพลาดเรื่องแรกในการแก้ปัญหาหลังมหาอุทกภัยผ่านพ้นไปของรัฐบาลนี้ ประเทศชาติสูญเสียงบประมาณไปโดยไม่ได้อะไรตอบแทนกลับมา และยังทำให้สูญเสียเกียรติภูมิของคนในชาติอีกด้วย เพราะผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นก็คงต้องคิดว่า เรื่องของประเทศไทยแท้ๆ แต่ไม่มีคนไทยคนไหนรู้เรื่องรู้อะไรเลย

กรณีที่สองคือการตั้งวงเงินกู้เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย 3.5 แสนล้านบาท วงเงินนี้ไม่ทราบว่าจะเอาอะไรเป็นเกณฑ์กำหนดขึ้นมาหรือประธานกบอ.เป็นคนคิดเอง เพราะแม้แต่แนวคิด(Concept)ในการแก้ปัญหายังไม่มี แต่กบอ. กลับขอมอบเวลาหารือให้บริษัทต่างชาติเสนอมารวม ทั้งคุณปราโมทย์ กล่าวไว้ แต่ปัญหาที่ตามมาแน่ๆ คือ แล้วใครจะเป็นคนชี้ขาดว่า บริษัทใดจะมีแนวทางที่ดีที่สุด สุดท้ายก็คงหนีไม่พ้นเอาคนที่ไม่มีแม้แต่แนวคิดเป็นคนชี้ขาด แล้วเรายกมันใจได้อย่างไรว่า เราจะไม่ถูกบริษัทข้ามชาติหลอกเอาเหมือนกรณีของไม้ล้างป่าช้า (GT 200) ที่ยังหาใครรับผิดชอบไม่ได้

กรณีที่สามคือโครงการคดโกงของรัฐบาลชุดก่อนๆ ดูเหมือนคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้ความสนใจที่จะปิดฝุ่นโครงการต่างๆ ที่รัฐบาลชุดก่อนๆ ได้วางไว้เลย ทั้งๆ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีเคยพูดอยู่บ่อยๆ ว่า แนวทางแก้ปัญหาเรื่องนี้จะเป็นการแก้ปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ มีหลายโครงการอยู่ระหว่างการศึกษาคือความเป็นไปได้ และหลายโครงการผ่านการศึกษามาแล้ว เพียงแต่รออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการเท่านั้น แต่ยังไม่เคยเห็นนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องพูดถึงโครงการเหล่านี้ หรือนำขึ้นมาพิจารณาให้เห็นเลย

ที่เห็นเป็นรูปธรรมก็มีเพียงการซ่อมสร้างประตูระบายน้ำที่ชำรุดเสียหาย การขุดลอกแม่น้ำลำคลอง การกำหนดพื้นที่แก้มลิง การยกระดับถนนและการสร้างกำแพงกันน้ำสำหรับพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ ซึ่งมองอย่างไรก็ยังไม่เห็นการบูรณาการดังที่พูด เพราะสิ่งเหล่านี้ยังไม่อาจแก้ปัญหาในภาพรวมได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่

บางเรื่องกำลังจะสร้างปัญหาอื่นๆ ตามมา อาทิ การยกระดับถนนและการสร้างกำแพงกันน้ำ เป็นต้น เพราะสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ อาจจะเป็นอุปสรรคของการระบายน้ำในภาพรวมได้

ซึ่งนั่นหมายความว่า ที่ที่ไม่เคยท่วมก็อาจต้องท่วมเหมือนที่ผ่านมา

ขณะนี้ หลายฝ่ายเริ่มวิตกกังวลกับปัญหา

ภัยแล้งเหมือนคุณปราโมทย์ และกำลังสงสัยว่า ปริมาณน้ำที่เก็บกักไว้ในเขื่อนนั้นเหมาะสมหรือไม่ คนที่ไม่ได้ติดตามข้อมูลตลอดเวลาคงยากจะชี้ชัด แต่ข้อเท็จจริงของคุณปราโมทย์ต้องอยู่บนหลักทางวิชาการ ยิ่งไงก็ต้องรับฟัง และที่แน่ๆ ปัญหาขณะนี้คือ ภัยแล้ง(ตอนนี้เรื่องน้ำท่วมยังไม่เป็นปัญหา) หลายพื้นที่ขาดน้ำทำการเพาะปลูก หากพื้นที่เกิดภัยแล้งนั้นอยู่นอกเขตชลประทานก็คงต่อว่าใครไม่ได้ เพราะเป็นเรื่องความผันแปรของธรรมชาติ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ในเขตชลประทานซึ่งไม่ควรขาดน้ำในฤดูนี้ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ต้องรับผิดชอบไปเต็มๆ เพราะเป็นผู้สั่งปล่อยน้ำทิ้งไปมากมายตั้งแต่ต้นปี

แต่ถึงยังไง สถานการณ์ขณะนี้ก็ยังไม่ถึงที่สุด แม้ว่าจะเข้าสู่อากาศฤดูฝนของภาคเหนือแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากมีพายุหมุนเขตร้อนนุกขึ้นฝั่งเวียดนามเข้ามาถึงลาวหรือกัมพูชา(ไม่ยากให้เข้าถึงประเทศไทย) ได้สัก 2-3 ลูกในเดือนกันยายนหรือตุลาคมนี้ ปัญหาภัยแล้งก็คงทุเลาลงไป และปลายปีนี้อาจเกิดน้ำท่วมซ้ำอีกก็เป็นไปได้เช่นกัน(แม้ขณะนี้จะมีโอกาสน้อยลงแล้วก็ตาม) แต่ถ้าสถานการณ์ไม่เป็นดังที่ว่า ปัญหาภัยแล้งก็จะยืดยาวไปถึงกลางปีหน้า เพราะในขณะนี้ที่น้ำต้นทุนที่มีอยู่ในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีปริมาณน้อยที่สุดในรอบ 10-20 ปี ทั้งๆ ที่ตอนต้นปียังมีน้ำอย่างเหลือเฟือ แต่ถูกนักการเมืองสั่งปล่อยทิ้งปล่อยขว้างดังที่คุณปราโมทย์ว่าไว้ ถึงตรงนี้ ไม่ว่าจะสถานการณ์น้ำต่อไปจะเป็นอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับสภาพฝนฟ้าอากาศใน 2-3 เดือนข้างหน้า แต่ที่สำคัญคือ เราจะทำอย่างไรจะไม่ให้นักการเมืองเข้ามาเอาความรู้วอดฉลาดใช้แค่จินตนาการและความรู้สึกในการบริหารจัดการน้ำ เพราะเชื่อว่าถ้าปล่อยให้ทั้งกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำได้ทำหน้าที่โดยอิสระปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติหน้าที่

หากจะเกิดความผิดพลาดขึ้นบ้าง ถ้าหากเป็นความผิดพลาดตามหลักวิชาการ ก็น่าจะยอมรับกันได้ แต่ถ้าเป็นความผิดพลาดจากความไร้ประสิทธิภาพหรือประมาทเลินเล่อ ก็ควรปล่อยให้รัฐมนตรีที่ดูแลเข้าไปจัดการได้โดยชอบธรรม แต่ขออย่าให้นักการเมืองที่มีแต่ถ้อยคำในหัวมาบริหารจัดการน้ำเลย เพราะไม่ต่างอะไรกับคนที่ออกมาต่อต้านเขื่อนตามกระแสด้วยอคติ(ไม่ฟังเหตุผลฝ่ายอื่น) โดยไม่รู้ด้วยซ้ำว่าน้ำที่เขาเองทั้งอาบและดื่มอยู่ทุกวันนั้นมันมาจากอ่างเก็บน้ำของเขื่อนเกือบทั้งนั้น

ผศ.สุพจน์ เอียงกัญญา